

3 (Sem-4/CBCS) POL HG/RC 1/2/3

2024

POLITICAL SCIENCE

(Honours Generic/Regular Course)

Paper : POL-HG/RC-4016/4026/4036

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer the questions from any *one* Option

Answer either in English or in Assamese

OPTION—A

Paper : POL-HG/RC-4016

(Introduction to International Relations)

- 1. Answer the following as directed : 1×10=10**

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

- (a) Who created world systems theory?**

বিশ্ব ব্যৱস্থাপক তত্ত্বটো কোনে সৃষ্টি কৰিছিল ?

(2)

(b) Name one liberal thinker of International Relations.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ এজন উদাৰতাবাদী চিন্তাবিদৰ নাম লিখা।

(c) Who wrote the book, *The Origin of the Family, Private Property and the State*?

The Origin of the Family, Private Property and the State শীৰ্ষক গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?

(d) When did the Second World War start?

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধ কেতিয়া আৰম্ভ হৈছিল?

(e) Who used the term 'Cold War' for the first time?

'শীতল যুদ্ধ' শব্দটো প্ৰথমবাৰৰ বাবে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল?

(f) How many member States are there in the European Union?

ইউৰোপীয় সংঘৰ সদস্য ৰাষ্ট্ৰৰ সংখ্যা কিমান?

(g) Who was the main architect of India's foreign policy?

ভাৰতীয় বৈদেশিক নীতিৰ মূল স্থাপত্যবিদ কোন আছিল?

(h) What is the full form of NATO?

NATOৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

(3)

(i) Write one objective of India's foreign policy.

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।

(j) The Panchsheel Agreement was signed between India and China.

(Write True or False)

ভাৰতবৰ্ষ আৰু চীনৰ মাজত পঞ্চশীল চুক্তি স্বাক্ষৰিত হৈছিল।
(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write two differences between International politics and International relations.

আন্তৰ্জাতিক ৰাজনীতি আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(b) Define Cold War.

শীতল যুদ্ধৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) What do you mean by policy of non-alignment?

গোষ্ঠী-নিৰপেক্ষ নীতি বুলিলে কি বুজা?

(d) Write the names of two thinkers associated with the liberal approach.

উদাৰনৈতিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ সৈতে জড়িত দুজন চিন্তাবিদৰ নাম লিখা।

(e) Mention two reasons for disintegration of Soviet Union.

ছোভিয়েট ইউনিয়ন বিভাজনৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(4)

3. Write short notes on any four from the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা
লিখা :

- (a) Feminism in international relations
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত নাবীবাদ
- (b) Dependency theory
নিৰ্ভৰশীলতা তত্ত্ব
- (c) Treaty of Versailles
ভাৰ্ছাই চুক্তি
- (d) European Union
ইউৰোপীয় সংঘ
- (e) India as an emerging power
ভাৰতবৰ্ষ এক উদীয়মান শক্তি
- (f) Scope of international relations
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ পৰিসৰ

4. Answer any four from the following questions :

$10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Explain Morgenthau's realist approach to the study of international relations.
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্ক অধ্যয়নৰ মৰ্গেনথোৰ বাস্তৱবাদী দৃষ্টিভংগীটো ব্যাখ্যা কৰা।
- (b) What is neo-liberalism? Discuss the differences between classical liberalism and neo-liberalism.
নব্য উদাৰতাবাদ কি? ধ্ৰুপদী উদাৰতাবাদ আৰু নব্য উদাৰতাবাদৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(Continued)

(5)

- (c) Analyse the causes and consequences of the Cold War. $5+5=10$

শীতল যুদ্ধৰ কাৰণ আৰু ফলাফলসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

- (d) Discuss about the post-Cold War developments in the World.

বিশ্বত শীতল যুদ্ধোত্তৰ উন্নয়ন সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

- (e) Explain the determinants of India's foreign policy.

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ নিৰ্ধাৰকসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

- (f) What do you mean by India's foreign policy? Discuss the principles of India's foreign policy. $3+7=10$

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতি বুলিলে কি বুজা? ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

- (g) Critically analyse the role and relevance of Non-Aligned Movement.

গোষ্ঠী-নিৰপেক্ষ আন্দোলনৰ ভূমিকা আৰু প্ৰাসংগিকতাৰ সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।

- (h) Discuss Kenneth Waltz's theory of Neo-realism. How is it different from classical realism? Explain. $6+4=10$

কেনেথ ৱাল্টজৰ নব্য বাস্তৱবাদী তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।
ধ্ৰুপদী বাস্তৱবাদৰ পৰা ই কেনেদৰে পৃথক, ব্যাখ্যা কৰা।

OPTION—B

Paper : POL-HG/RC-4026

(Understanding Ambedkar)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) In which State was Dr. B. R. Ambedkar born?

কোনখন ৰাজ্যত ড০ বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ জন্ম হৈছিল?

(b) What is the name of Dr. Ambedkar's memorial site?

ড০ আম্বেদকাৰৰ স্মৃতিৰ নামত থকা ঠাইখনৰ নাম কি?

(c) Write the name of any one weekly paper started by Dr. B. R. Ambedkar.

ড০ বি. আৰ. আম্বেদকাৰে আৰম্ভ কৰা যি কোনো এখন সাপ্তাহিক কাকতৰ নাম লিখা।

(d) What is the significance of the term 'Babasaheb' when referring to Dr. B. R. Ambedkar?

ড০ বি. আৰ. আম্বেদকাৰক প্ৰদান কৰা উপাধি 'বাবাচাহেব' শব্দটোৰ তাৎপৰ্য কি?

(e) Write the correct answer considering the following statements regarding Dr. Ambedkar :

ড০ আম্বেদকাৰৰ ওপৰত তলৰ কথাখিনি বিবেচনা কৰি শুদ্ধ উত্তৰটো লিখা :

1. He is the only Indian whose statue has been made alongside Karl Marx in the London Meuseum.

তেওঁ একমাত্ৰ ভাৰতীয় যিজনৰ প্ৰতিমূৰ্তি লণ্ডনৰ সংগ্ৰহালয়ত কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ সৈতে একেলগে নিৰ্মাণ কৰা হৈছে।

2. Dr. B. R. Ambedkar's personal library 'Rajgruha' was the world's largest private library with over 50 thousand books.

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ ব্যক্তিগত পুঁথিভঁৰাল হিচাপে ড০ বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ 'ৰাজগৃহ'ত ৫০ (পঞ্চাশ) হাজাৰৰো অধিক গ্ৰন্থ সংগৃহীত হৈ আছে।

(i) Only 1

কেৱল প্ৰথমটো

(ii) Only 2

কেৱল দ্বিতীয়টো

(iii) Both 1 and 2

প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় দুয়োটাই

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(f) Which of the following is a major achievement of Dr. B. R. Ambedkar in the field of education?

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰখনত ড০ বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ সফলতা কোনটো আছিল?

(i) Establishment of Indian Institute of Technology

ভাৰতীয় কাৰিকৰী প্ৰতিষ্ঠানৰ প্ৰতিষ্ঠাপক

(ii) Introduction of the Right to Education Act

শিক্ষাৰ অধিকাৰ আইনৰ আৰম্ভণি কৰা

(iii) Development of adult literacy programme

প্ৰাপ্তবয়স্ক সাক্ষৰতা কাৰ্যসূচীৰ উন্নতিসাধন

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(g) When did Dr. B. R. Ambedkar burn the Manusmriti?

কেতিয়া ড॰ বি. আৰ. আম্বেদকাৰে 'মনুস্মৃতি' গ্ৰন্থখিনি দাহ কৰিছিল?

(h) When was Dr. B. R. Ambedkar awarded with the 'Bharat Ratna'?

ড॰ বি. আৰ. আম্বেদকাৰে কিমান চনত 'ভাৰতৰত্ন' উপাধিৰে বিভূষিত হৈছিল?

(i) Which Article of the Indian Constitution incorporated 'Prohibition of Untouchability'?

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ কিমান নং অনুচ্ছেদত অস্পৃশ্যতা বৰ্জন/নিবাৰণ সন্নিৱিষ্ট আছে?

(j) What was Bahishkrit Hitakarini Sabha?

বহিস্কৃত হিতকাৰিণী সভা কি আছিল?

2. Answer the following questions in very short :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Dr. Ambedkar was a voracious reader. Justify it.

ড॰ আম্বেদকাৰ এগৰাকী আগ্ৰহী পাঠক আছিল। বিচাৰ কৰা।

(Continued)

(b) How did Ambedkar work for the uplift of depressed classes?

বঞ্চিত শ্ৰেণীৰ লোকৰ উন্নতিৰ বাবে ড॰ আম্বেদকাৰে কেনেদৰে কাম কৰিছিল?

(c) Why did Dr. Ambedkar choose Buddhism over other religions?

ড॰ আম্বেদকাৰে অন্য ধৰ্ম গ্ৰহণ নকৰি 'বুদ্ধ ধৰ্ম' কিয় বাছি লৈছিল?

(d) Write Dr. Ambedkar's views on social justice.

ড॰ আম্বেদকাৰৰ সামাজিক ন্যায্যৰ ক্ষেত্ৰত থকা দৃষ্টিভঙ্গী লিখা।

(e) Write about Dr. Ambedkar's role as a champion of women's liberation.

মহিলাসকলৰ মুক্তিৰ অগ্ৰগণ্য হিচাপে ড॰ আম্বেদকাৰৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখা।

3. Write short notes on any four of the following :

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Dr. Ambedkar's views on the eradication of untouchability

অস্পৃশ্যতা নিৰাসয়ৰ ক্ষেত্ৰত ড॰ আম্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভঙ্গী

(b) Dr. Ambedkar's views on democracy

গণতন্ত্ৰৰ সম্পৰ্কত ড॰ আম্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভঙ্গী

(c) Dr. Ambedkar's views on Indian caste system

ভাৰতবৰ্ষৰ জাতি ব্যৱস্থা সম্পৰ্কত ড॰ আম্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভঙ্গী

- (d) Article 17 (Seventeen) of the Indian Constitution

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ ১৭নং অনুচ্ছেদ

- (e) Dr. Ambedkar's critique of nationalism

ৰাষ্ট্ৰীয়তাবাদ সম্পৰ্কত ড০ আম্বেদকাৰৰ সমালোচনা

- (f) Dr. Ambedkar's understanding of patriarchy in Indian context

ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰেক্ষাপটত পিতৃতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে
ড০ আম্বেদকাৰৰ ধাৰণা

4. Answer any four from the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Describe the contribution to Dalit empowerment by Dr. B. R. Ambedkar.

দলিত সকলৰ সবলীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত ড০ বি. আৰ.
আম্বেদকাৰৰ বৰঙণি বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Examine Dr. Ambedkar's conception on capitalism and socialism.

পুঁজিবাদ আৰু সমাজবাদ সম্পৰ্কত ড০ আম্বেদকাৰৰ ধাৰণা
পৰীক্ষা কৰা।

- (c) Discuss Dr. Ambedkar's views on land and labour rights.

ভূমি আৰু শ্ৰমৰ অধিকাৰ সম্পৰ্কত ড০ আম্বেদকাৰৰ
দৃষ্টিভংগী আলোচনা কৰা।

- (d) Examine Dr. Ambedkar's approach to study on economy and religion.

অৰ্থনীতি আৰু ধৰ্মৰ ওপৰত ড০ আম্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভংগী
পৰীক্ষা কৰা।

- (e) Discuss Dr. Ambedkar's ideas on 'State and Minorities'.

ৰাষ্ট্ৰ আৰু সংখ্যালঘু সন্দৰ্ভত ড০ আম্বেদকাৰৰ ধাৰণাসমূহ
আলোচনা কৰা।

- (f) Discuss the 'Right to Equality' of the Indian Constitution.

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ 'সমতাৰ অধিকাৰ'ৰ বিষয়ে
আলোচনা কৰা।

- (g) Discuss the contribution of Dr. B. R. Ambedkar in making of the Indian Constitution.

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধান প্ৰস্তুতকৰণৰ ক্ষেত্ৰত ড০ বি. আৰ.
আম্বেদকাৰৰ বৰঙণি আলোচনা কৰা।

- (h) Discuss Dr. Ambedkar's views on the constitutional morality.

সাংবিধানিক নৈতিকতা সম্পৰ্কত ড০ আম্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভংগী
আলোচনা কৰা।

OPTION—C

Paper : POL-HG/RC-4036

(Politics of Globalization)

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Name a proponent of liberal approach to globalization.

বিশ্বায়নৰ উদাৰবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ সমর্থক এজনৰ নাম লিখা।

(b) Where is the headquarters of the World Bank located?

বিশ্ব বেংকৰ মুখ্য কাৰ্যালয় ক'ত অৱস্থিত?

(c) In which year was WTO founded?

WTO কোন চনত স্থাপিত হৈছিল?

(d) Who wrote the book, *Globalization and its Discontents*?*Globalization and its Discontents* নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছিল?

(e) Who came up with the theory of 'Invisible hand'?

'অদৃশ্য হাতৰ' সিদ্ধান্ত কোনে দিছিল?

(f) Mention any one criticism on globalization.
বিশ্বায়নৰ ওপৰত আৰোপ কৰা যি কোনো এটা সমালোচনা উল্লেখ কৰা।(g) Name any one social movement that has a global spirit.
সার্বজনীন ৰূপ থকা যি কোনো এটা সামাজিক আন্দোলনৰ নাম লিখা।(h) What is the full form of WSF?
WSFৰ পূৰ্ণ ৰূপটো কি?(i) Name one anti-globalization activist.
বিশ্বায়ন-বিৰোধী কৰ্মী এজনৰ নাম লিখা।(j) Mention one common demand of global social movements.
গোলকীয় সামাজিক আন্দোলনৰ এটা উমৈহতীয়া দাবী উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following questions in very short :

2×5=10

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Write on Bretton Woods Conference.
ব্ৰেটন উড্‌চ সন্মিলনৰ ওপৰত লিখা।(b) When and where was the IMF established?
IMF কেতিয়া আৰু ক'ত প্রতিষ্ঠা হৈছিল?

- (c) Mention two social impacts of globalization.

বিশ্বায়নৰ দুটা সামাজিক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

- (d) Write two advocates of dependency theory.

নিৰ্ভৰশীলতা তত্ত্বৰ দুজন প্ৰবক্তাৰ নাম লিখা।

- (e) Mention two objectives of the World Bank.

বিশ্ব বেংকৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on (any four) : 5×4=20

চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Role of WTO in the global economy

বিশ্ব অৰ্থনীতিত বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ ভূমিকা

- (b) Effects of globalization on sovereignty of Nation State

জাতি-ৰাষ্ট্ৰৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱসমূহ

- (c) Foreign direct investment

বিদেশী প্ৰত্যক্ষ বিনিয়োগ

- (d) Transnational Cooperation

প্ৰান্তীয় দেশীয় নিগম

- (e) Globalization in developing countries

উন্নয়নশীল দেশৰ বিশ্বায়ন

- (f) Radical approach to globalization

বিশ্বায়নৰ সংস্কাৰকাৰী/উগ্ৰ দৃষ্টিভঙ্গী

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is globalization? Discuss the various dimensions of globalization.

বিশ্বায়ন কি? বিশ্বায়নৰ বিভিন্ন দিশসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the alternative perspectives of globalization.

গোলকীকৰণৰ বিকল্প দৃষ্টিভঙ্গীবোৰ আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss the major debates on globalization.

বিশ্বায়নৰ ওপৰত মুখ্য বিতৰ্কসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Elaborate the various issues concerning human security in the context of globalization.

গোলকীকৰণ ধাৰণাৰ সন্দৰ্ভত মানৱ সুৰক্ষাৰ লগত সম্পৰ্কিত বিভিন্ন সমস্যাসমূহ বহলাই লিখা।

- (c) What is World Bank? Discuss about the functions and role of the World Bank.

বিশ্ব বেংক কি? বিশ্ববেংকৰ কাৰ্য্যৱলী আৰু ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the major challenges to globalization in contemporary times.

বৰ্তমান সময়ত গোলকীকৰণে সন্মুখীন হোৱা মুখ্য প্ৰত্যাহ্বানসমূহ আলোচনা কৰা।

- (d) Critically examine the consequences of globalization.

বিশ্বায়নৰ পৰিণামসমূহৰ সমালোচনাত্মক পৰীক্ষা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the alternative perspectives on the nature of globalization.

বিশ্বায়নৰ প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে থকা বৈকল্পিক দৃষ্টিভংগীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

***